

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 41Csp/118/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118206918
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kudlovská
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2019:7118206918.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I v spore žalobkyne: E. Z., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom N. X, Q. proti žalovanému: Endepro, s.r.o. v likvidácii, so sídlom Ružinovská 42, Bratislava, IČO: 35 805 731, zastúpenému RR K. A., s.r.o., so sídlom X. námestie 4, 851 07 Bratislava o C. D.B. V. T. O. D. O. N. O. T. Ú.

rozhodol:

Súd u r č u j e, že Zmluva o zabezpečení splátok úveru uzavretá medzi spoločnosťou Provident Financial, s.r.o. a žalobkyňou dňa 14.8.2011 je n e p l a t n á.
Súd u r č u j e, že Zmluva o zabezpečení splátok úveru uzavretá medzi spoločnosťou Provident Financial, s.r.o. a žalobkyňou dňa 15.12.2011 je n e p l a t n á.
V prevyšujúcej časti o určenie neplatnosti Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX a Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX súd žalobu z a m i e t a.
Žiadna zo strán sporu nemá na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručенou súdu dňa 13.6.2018 domáhala voči žalovanému určenia, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 14.5.2011 a zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 15.12.2011 sú neplatné, ďalej sa domáhala určenia neplatnosti zmlúv o zabezpečení splátok viazaných na zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zároveň sa domáhala náhrady trov konania.

2. Žalobkyňa svoj nárok skutkovo odôvodnila tým, že dňa 14.8.2011 so žalovaným (pôvodne Provident Financial, s.r.o.) uzavrela zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 474878820 a dňa 15.12.2011 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX. Súčasne s každou z predmetných zmlúv žalobkyňa uzavrela zmluvu o zabezpečení splátok. Žalobkyňa namietala tú skutočnosť, že postupom právneho predchodcu žalovaného, keď odplata za zmluvu o zabezpečení splátok úveru sa nezapočítava do RPMN došlo k výraznému navýšeniu odplaty za poskytnutý úver zo strany žalovaného, čím zároveň došlo k obchádzaniu zákona a rozporu s dobrými mravmi. Predmetom zmluvy o zabezpečení splátok úveru zároveň bolo poskytovanie služby spočívajúcej v prevzatí peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky spotrebiteľského úveru, pričom je povinnosťou veriteľa prevziať si plnenie v mieste bydliska dlžníka v zmysle ust. § 567 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z uvedených dôvodov má žalobkyňa za to, že predmetné zmluvy o zabezpečení splátok úveru sú neplatné v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa ďalej uviedla, že v zmluvách o spotrebiteľskom úvere absentujú povinné náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch vzhľadom k čomu by sa úver mohol považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa poukazuje na neprijateľné zmluvné podmienky v zmluvách o úvere ako aj na hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v dôsledku čoho považuje zmluvu o úvere za neplatne uzavretú.

3. K návrhu pripojila žalobkyňa ako listinné dôkazy: Zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 14.8.2011, Zmluvu o zabezpečení splátok úveru zo dňa 14.8.2011, Zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 15.12.2011, Zmluvu o zabezpečení splátok úveru zo dňa 15.12.2011.

4. Súd z vlastnej činnosti zistil, že žalovaný Provident Financial, s.r.o. dňa 4.4.2018 zmenil obchodné meno na Endepro, s.r.o., a zároveň dňa 1.3.2018 vstúpil do likvidácie. Žaloba bola žalovanému doručená dňa 28.6.2018, vo vyjadrení k žalobe žalovaný dňa 10.9.2018 uviedol, že nároky uplatnené žalobkyňou v celom rozsahu neuznáva a tieto považuje za neopodstatnené. Podľa žalovaného určovací žalobný návrh žalobkyne je procesne neprípustný, nakoľko nie sú splnené podmienky podľa ust. § 137 písm. c) ani písm. d) Civilného sporového poriadku. Pokiaľ sa jedná o dôvody neplatnosti zmlúv o úvere uvedené žalobkyňou, k tomu žalovaný uviedol, že predmetné zmluvy obsahujú náležitosti vyžadované zákonom. Žalovaný ďalej uviedol, že zmluvy o zabezpečení splátok úveru sú doplnkovou službou poskytovanou žalovaným za odplatu, pričom tieto nie sú podmienkou, ani súčasťou zmlúv o úvere, keď zmluvy o doplnkovej službe sú síce podmienené predchádzajúcim poskytnutím spotrebiteľského úveru, avšak existencia úverového vzťahu nie je podmienená existenciou zmluvy o doplnkovej službe. Na základe uvedeného žalovaný žiadal žalobu zamietnuť.

5. Predmetné vyjadrenie žalovaného bolo žalobkyňi doručené dňa 3.11.2018. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení zo dňa 8.10.2018 doručenom súdu dňa 15.10.2018 namietala vyjadrenia žalovaného o procesnej neprípustnosti žaloby na určenie, keď v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP možno žalobou požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu, ktorým je v tomto prípade ust. § 11 ods. 4 zákona č. 1296/2010 Z.z. Žalovaná ďalej uviedla, že so skutočnosťami uvedenými žalovaným nesúhlasí.

6. Predmetné vyjadrenie žalobkyne bolo žalovanému doručené dňa 29.10.2018. Žalovaný sa k replike žalobkyne nevyjadril.

7. Súd v súlade s § 297 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“) nariadil pojednávanie na deň 21.3.2019. Na pojednávanie sa nedostavila žalobkyňa, nedostavil sa ani žalovaný ani jeho právny zástupca. Žalobkyňa svoju neprítomnosť neospravedlnila. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 19.3.2019. Súd na základe uvedeného rozhodol o pojednávaní v neprítomnosti strán sporu v zmysle ust. § 180 CSP.

S k u t k o v ý s t a v :

8. Dňa 14.8.2011 žalobkyňa a žalovaný (pôvodne Provident Financial, s.r.o.) uzavreli Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „Zmluva o úvere“) č. 474878820, na základe ktorej sa žalovaný ako veriteľ zaviazal poskytnúť v prospech žalobkyne ako dlžníka spotrebiteľský úver vo výške 700 EUR a dlžník sa zaviazal vrátiť veriteľovi dlžnú sumu spolu s príslušenstvom. Žalobkyňa sa zaviazala poskytnúť úver splatiť v pravidelných 60 týždenných splátkach vždy ku 7. kalendárnemu dňu po splatnosti predchádzajúcej splátky po 15,70 EUR s výškou poslednej splátky 15,18 EUR. Ročná úroková sadzba podľa Zmluvy o úvere predstavovala 23,57 %. Celkové náklady žalovanej sú tvorené súčtom úroku a administratívneho poplatku, pričom úrok je vyjadrený sumou 100,78 EUR (23,57 % ročne zo sumy úveru) a administratívny poplatok sumou 140,70 EUR. Celková suma, ktorú je žalovaná povinná zaplatiť je 941,48 EUR. Priemerná hodnota RPMN je 46,56 %, hodnota RPMN 70,38 %. Súčasťou zmluvy sú Všeobecné obchodné podmienky.

9. Dňa 14.8.2011 žalobkyňa a žalovaný uzavreli Zmluvu o zabezpečení splátok úveru, v ktorej sa žalobca zaviazal pravidelne poskytovať službu spočívajúcu v prevzatí peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky spotrebiteľského úveru a žalovaná sa zaviazala poskytnúť potrebnú súčinnosť. Žalovaná sa zároveň zaviazala poskytnúť žalobcovi odmenu vo výške 360,50 EUR v 60 týždenných splátkach vo výške 6 EUR, pričom posledná splátka bola vo výške 6,50 EUR.

10. Dňa 15.12.2011 žalobkyňa a žalovaný (pôvodne Provident Financial, s.r.o.) uzavreli Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „Zmluva o úvere“) č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej sa žalovaný ako veriteľ zaviazal poskytnúť v prospech žalobkyne ako dlžníka spotrebiteľský úver vo výške 360 EUR a dlžník sa zaviazal vrátiť veriteľovi dlžnú sumu spolu s príslušenstvom. Žalobkyňa sa zaviazala poskytnúť úver splatiť v pravidelných 60 týždenných splátkach vždy ku 7. kalendárnemu dňu po splatnosti predchádzajúcej splátky po 8,07 EUR s výškou poslednej splátky 8,06 EUR. Ročná úroková sadzba podľa Zmluvy o úvere predstavovala 23,57 %. Celkové náklady žalovanej sú tvorené súčtom úroku a administratívneho poplatku, pričom úrok je vyjadrený sumou 51,83 EUR (23,57 % ročne zo sumy úveru) a administratívny poplatok sumou 72,36 EUR. Celková suma, ktorú je žalovaná povinná zaplatiť je 484,19 EUR. Priemerná hodnota RPMN je 45,66 %, hodnota RPMN 70,38 %. Súčasťou zmluvy sú Všeobecné obchodné podmienky.

11. Dňa 15.12.2011 žalobkyňa a žalovaný uzavreli Zmluvu o zabezpečení splátok úveru, v ktorej sa žalobca zaviazal pravidelne poskytovať službu spočívajúcu v prevzatí peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky spotrebiteľského úveru a žalovaná sa zaviazala poskytnúť potrebnú súčinnosť. Žalovaná

sa zároveň zaviazala poskytnúť žalobcovi odmenu vo výške 185,40 EUR v 60 týždenných splátkach vo výške 3,09 EUR, pričom posledná splátka bola vo výške 3,09 EUR.

Aplikované z á k o n n é ustanovenia :

12. V zmysle čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

13. Podľa Prílohy k Občianskemu zákonníku je Smernica Rady č.93/13 EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34) prebratá do právneho poriadku SR z právnych aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie.

14. Podľa článku 6 bod 1 Smernice Rady č.93/13/EHS členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

15. Podľa § 497 z.č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

16. Podľa § 2 ods.1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom v čase vzniku záväzkového vzťahu) občianskoprávne vzťahy vznikajú z právnych úkonov alebo z iných skutočností, s ktorými zákon vznik týchto vzťahov spája.

17. Podľa § 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka účastníci občianskoprávných vzťahov si môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchyľne od zákona, ak to zákon výslovne nezakazuje a ak z povahy ustanovení zákona nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť.

18. Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

19. Podľa § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

20. Podľa § 52 ods.3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 52a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak sú uzavreté viaceré spotrebiteľské zmluvy pri tom istom rokovaní alebo sú zahrnuté do jednej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne.

23. Podľa § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka ak však z povahy zmlúv alebo stranám známeho účelu zmlúv uvedených v odseku 1 pri ich uzavretí zrejme vyplýva, že tieto zmluvy sú od seba vzájomne závislé, vznik každej z týchto zmlúv je podmienkou vzniku ostatných zmlúv. Zánik jednej z týchto zmlúv iným spôsobom než splnením alebo spôsobom nahrádzajúcim splnenie spôsobuje zánik ostatných závislých zmlúv, a to s obdobnými právnymi účinkami.

24. Podľa § 53 ods. 1,2,3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

25. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
  - d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
  - e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
  - f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
  - g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
  - h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
  - i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
  - j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
  - k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
  - l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
  - m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
  - n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predlži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
  - o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
  - p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
  - r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku.
26. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.
27. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.
28. Podľa § 53b Občianskeho zákonníka ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu, sankcie za omeškanie s plnením záväzku spotrebiteľa spolu nesmú byť vyššie, ako ustanoví vykonávací predpis.
29. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.
30. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.
31. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nespĺnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.
32. Podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.
33. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.
34. Podľa § 2 písm. a), b), d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom v čase vzniku záväzkového vzťahu, ďalej v texte, zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci

svojej podnikateľskej činnosti a zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

35. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

36. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

37. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
  - u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
  - v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
  - w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
  - x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
  - y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.
38. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak
- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
  - b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

P r á v n e   p o s ú d e n i e :

39. Počnúc od 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý zrušil dovtedy platný zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov Občiansky súdny poriadok. Keďže v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (ak nie je ustanovené inak), je potrebné nadanú právnu vec aplikovať právnu úpravu zákona č. 160/2015 Z. z.
40. Podľa § 137 CSP (platný a účinný od 1.7.2016) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o
- a) splnení povinnosti,
  - b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
  - c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
  - d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.
41. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách (v znení novely účinnej od 01.01.2018, ktorá však neobsahuje intertemporálne ustanovenia) pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.
42. Vzhľadom na túto právnu úpravu žalobca - spotrebiteľ pri žalobe o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru, nemusí preukazovať naliehavý právny záujem, pretože tento vyplýva z osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov.
43. V právnom poriadku Slovenskej republiky je úverová zmluva absolútnym obchodným vzťahom, ktorá sa v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka spravuje úpravou podľa Obchodného zákonníka (§ 479 a nasl.), pričom túto úpravu možno aplikovať bez ohľadu na to, či je úver poskytovaný spotrebiteľovi alebo podnikateľskému subjektu. Zároveň však podľa charakteru zmluvy (t.j. formulárová predtlač a podnikateľ fyzická osoba) ide jednoznačne o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa vzťahuje špeciálna úprava obsiahnutá v § 52 ods. 2, posledná veta Občianskeho zákonníka a v osobitnom zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.
44. Právny vzťah založený zmluvou o úvere je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 479 a nasl.) a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl.). Pre posúdenie okolností, či ide o tzv. spotrebiteľský úver, nie je rozhodujúce, akou právnou formou sa

spotrebiteľský úver poskytuje, dôležité je len to, či ide o poskytnutie peňažných prostriedkov v prospech spotrebiteľa za odplatu (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. januára 2010, sp.zn. 17CoE/2/2010).

45. Z obsahu spisu v prejednávanej veci je zjavné, že žalovaný pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval ako veriteľ, t. j. ako osoba, ktorá konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa vystupovala ako spotrebiteľ, t. j. ako osoba, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z hľadiska poradia aplikovateľnosti v prípade spotrebiteľských zmlúv Obchodný zákonník celkom alebo z časti musí ustúpiť nutnej prioritnej aplikácii spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle, t.j. aplikácii Občianskeho zákonníka. Normy obchodného práva sú totiž v prípade spotrebiteľských zmlúv použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave, ktorá tu má z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a predpisoch vydaných na jeho vykonanie. V tejto súvislosti súd poukazuje i na ustanovenie § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Citované ustanovenie bolo do zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa zavedené zákonom č. 102/2014 Z.z. ako bod 11 čl. VIII. Zákon nadobudol účinnosť 1. mája 2014 a zákonodarca nestanovil žiadne intertemporálne pravidlá. Pomerne jasným a nepochybným sa v tomto svetle javí úmysel zákonodarcu a zákona, a výklad konkrétneho ustanovenia je tak len derivátom elementárneho pravidla, že každá právna norma sa má vykladať na prospech toho, na ochranu koho je primárne určená. O povahe právnej normy nerozhoduje formálne kritérium zaradenia právnej normy do právneho predpisu, ale charakter právnych vzťahov, ktoré táto právna norma reguluje. Občiansky zákonník v tejto časti pôsobí ako právny predpis absolútnej výkladovej priority pre celú sféru spotrebiteľských záväzkov. Občiansky zákonník ako priama forma transpozície smernice Rady 93/13/EHS predstavuje v istom zmysle aplikačne a výkladovo nadriadenú sústavu noriem regulujúcich osobitnú povahu spotrebiteľských záväzkov.

Stanovisko zo s ú d n e j p r a x e :

Ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou (pozri Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014).

46. V zmysle definície Smernice Rady č.93/13/EHS je „spotrebiteľ“ akákoľvek fyzická osoba, ktorá koná s cieľom nevzťahujúcim sa na jej obchody, podnikanie alebo povolanie. „Dodávateľom“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá koná s cieľom vzťahujúcim sa na jej obchody, podnikanie alebo povolanie. Toto kritérium zodpovedá myšlienke, z ktorej vychádza systém ochrany zavedený touto smernicou, a síce, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, pričom táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah (viac Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-488/11, C - 537/13). Pri posudzovaní právnych vzťahov v oblasti ochrany práv spotrebiteľa je treba mať na zreteli skutočnosť, že spotrebiteľ sa ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a to vzhľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, z hľadiska väčšej profesionálnej skúsenosti dodávateľa, jeho lepšej znalosti práva či dostupnosti právnych služieb, pričom má možnosť určovať zmluvné podmienky jednostranne prostredníctvom formulárových zmlúv. Znakom kogentnej právnej úpravy je snaha zákonodarcu vyrovnáť túto faktickú nerovnosť prostredníctvom práva, a to formou obmedzenia autonómnej vôle.

47. Základné právo spotrebiteľa na ochranu inter alia pred nekalými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplýva z Charty základných práv Európskej únie. Tomuto právu zodpovedá povinnosť štátu garantovať vysoký stupeň ochrany práv spotrebiteľov a postarať sa, aby spotrebiteľov nečestné zmluvné podmienky nezaťažovali (čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Súdny dvor Európskej únie v rozsudku C-40/08 ASTURCOM č. 51 judikoval dokonca, že čl. 6 smernice treba považovať za kogentné ustanovenie.

Stanoviská zo s ú d n e j p r a x e :

Zákon explicitne navzájom nekonfrontuje inštitút dobrých mravov a inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky. Na to, aby sa konštatovala blízkosť týchto inštitútov z hľadiska ich významu a zákonom sledovaného cieľa ratio legis, netreba použiť ani zložité metódy výkladu. Nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa, je neprijateľná. Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany

v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň tým vzniká základ pre docielene skutočnej rovnosti, pretože na absolútnu neplatnosť zmluvnej podmienky súd prihladne aj bez návrhu (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. septembra 2010, sp.zn. 17CoE/138/2010).

48. V tomto prípade je nesporné, že žalobkyňa so žalovaným uzavreli spotrebiteľskú zmluvu, ktorá bola vyhotovená na formulári s obsahom a zmluvnými podmienkami vopred pripravenými vrátane úverových zmluvných podmienok bez možnosti žalobkyne meniť text a podmienky zmluvy.

49. Pre posúdenie, či zmluva, ktorá je predmetom konania a ktorá nebola dojednaná individuálne, obsahuje dojednania, ktoré v rozpore s požiadavkou dobrej viery znamenajú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán na ujmu spotrebiteľa, je rozhodujúce, či strany v konkrétnom dojednaní sa odchyľili od dispozitívneho ustanovenia zákona, ktorým by sa inak spravoval ich zmluvný vzťah, a to výrazne v neprospech spotrebiteľa a či dodávateľ mohol rozumne očakávať, že by spotrebiteľ s takýmto dojednaním súhlasil v rámci individuálneho rokovania o obsahu zmluvy. To, že sa strany odchyľili od dispozitívnej právnej úpravy je síce vo všeobecnosti prípustné, v prípade spotrebiteľských zmlúv však dané dojednanie musí obom stranám poskytovať rovnaké práva a pokiaľ im rovnaké práva neposkytuje, musí na takéto dojednanie existovať legitímny dôvod, a teda daná nevýhoda musí byť pre spotrebiteľa vyvážená zodpovedajúcou výhodou (stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu ČR z 11. decembra 2013, sp.zn. Cpjn 200/2013).

50. Súd preskúmal zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú medzi stranami sporu dňa 14.8.2011 ako aj zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú medzi stranami sporu dňa 15.12.2011 a zistil, že tak ako boli tieto uzavreté, nespĺňajú zákonom požadované náležitosti. V prvom rade neboli dodržané povinné náležitosti zmluvy týkajúcej sa riadneho uvedenia celkovej výšky úveru (§ 9 ods. 2 písm g) zákona o spotrebiteľských úveroch), ktorý má žalobkyňa na základe takto uzavretej zmluvy zaplatiť, nakoľko súd má za to, že okrem úrokov sa žalobkyňa zaviazala splácať aj poplatky za zabezpečenie splátok úveru, pričom ide o poplatok, ktorý priamo súvisí s týmto úverom, navyšuje jeho odplatu a dokonca je niekoľkonásobne vyšší ako samotný úrok dohodnutý v zmluve. Okrem toho je sporné aj uvedenie doby trvania zmluvy a termínu konečnej splatnosti úveru, ktorý je napísaný veľmi všeobecne a nedá sa presne definovať bez pracného počítania a komplikovaného výpočtu s použitím kalendára. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje aby spotrebiteľ dostal presné jasné a určité informácie o poskytovanom spotrebiteľskom úvere, aby sa vedel vopred jasne rozhodnúť či je ochotný vstúpiť do tohto vzťahu s veriteľom. Tieto ekonomické ukazovatele sú dôležité najmä z hľadiska spotrebiteľa (žalobkyňa), ktorý ako priemerný spotrebiteľ musí mať pred uzatvorením spotrebiteľskej úverovej zmluvy najviac informácií, najmä čo sa do jeho povinností v súvislosti s odplatom za poskytnutý úver týka a teda ide o výšku mesačnej splátky, ich počet, akým spôsobom bola stanovená odmena pre veriteľa za poskytnutie takéhoto úveru, teda odplatu, ktorú bude spotrebiteľ povinný uhradiť v prípade, či už platobnej disciplíny alebo vtedy, ak bude musieť nastúpiť aj sankčný mechanizmus, v prípade ak žalovaný si nebude svoje záväzky plniť riadne a včas. V tomto konkrétnom prípade sa v zmluve nenachádzajú základné informácie o poskytnutom spotrebiteľskom úvere, ktoré žalobkyňa ako spotrebiteľ dostať mala, a to podľa dikcie § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch.

51. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere obsahujú nesprávnu výšku RPMN (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch). Ročná percentuálna miera nákladov tzv. RPMN, predstavuje celkové náklady spotrebiteľa na úver (t.j. všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru) vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru. Účelom povinného uvedenia RPMN úveru je poskytnúť spotrebiteľovi možnosť porovnať si tieto údaje s údajmi od iných poskytovateľov úverov a slobodne sa rozhodnúť, či za daných podmienok úverovú zmluvu s veriteľom uzavrie alebo nie. Obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj dôsledky ich nedodržania sú kogentné, teda strany sa od zákona nemôžu odchyliť. K uvedenému súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Je nepochybné, že v predmetnej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/124/2016 z 3.11.2016). Obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.:„Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru

nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery“. V tejto súvislosti tiež treba poukázať na to, že údaje o všetkých predpokladoch použitých pre výpočet RPMN musí obsahovať samotná úverová zmluva a nestačí odkaz na obchodné podmienky (pozri v tejto súvislosti bližšie rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky I ÚS 3512/11).

52. Zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky povinné náležitosti musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči. Nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Zákon môže stanoviť, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 smernice o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku (rozsudok Súdneho dvora - tretia komora z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15).

53. Je potrebné pripomenúť, že aj keď posudzovaná Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje vytknuté zákonné náležitosti, absencia týchto náležitostí nespôsobuje neurčitost' zmluvy ako takej, ani jej nezrozumiteľnosť, ani v dôsledku toho neodporuje zákonu resp. ho neobchádza. Nemožno ustáliť, že by v § 53 odseku 5 Občianskeho zákonníka mala plynúť automaticky neplatnosť celej spotrebiteľskej zmluvy. V zmysle ust. § 41 Občianskeho zákonníka upravujúceho zásadu zachovania zmluvy ako celku je potrebné oddeliť neplatné ustanovenia zmluvy od ustanovení, ktoré zostávajú v platnosti. Určenie neplatnosti konkrétnej sankcie ako neprijateľnej zmluvnej podmienky súdom nemá automaticky vplyv na zneplatnenie zmluvy ako celku. Napadnutá zmluva zostáva platnou so záverom, že úver poskytnutý žalovaným žalobkyňi na základe tejto zmluvy, je bezúročný a bez poplatkov. Na základe vyššie uvedeného súd žalobu v časti o určenie neplatnosti Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 474878820 a Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 475762423 zamietol.

54. Súd s poukazom na ustanovenie čl. 6 ods. 1 a čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13 EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej na § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, čl. 144 ods. 1 a čl. 7 ods. 2 Ústavy SR, a na ustálenú judikatúru Európskeho súdneho dvora má za to, že v prípade zmluvných podmienok reálne došlo k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa.

55. So zmluvou o spotrebiteľskom úvere medzi stranami sporu bola uzatvorená aj zmluva o zabezpečení splátok úveru, pričom ide o samostatnú zmluvu, ktorej vznik je podmienený vznikom zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluva o zabezpečení splátok úveru, ktorá bola uzatvorená v ten istý deň ako zmluva o spotrebiteľskom úvere (dňa 14.8.2011 a dňa 15.12.2011), súd považuje za doplnkovú službu súvisiacu so spotrebiteľským úverom, a preto odpata za službu, ktorá bola predmetom zmluvy o zabezpečení splátok úveru, mala byť podľa § 2 písm. g) a k) zák. č. 129/2010 Z.z. zahrnutá do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, a teda aj do RPMN. V prípade, ak táto odmena zo Zmluvy o zabezpečení splátok úveru by bola zahrnutá do nákladov úveru, a teda aj do RPMN, podstatne by zvýšila hodnotu RPMN uvedenú v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a preto možno konštatovať, že v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona by sa úver aj z dôvodu nesprávne určenej RPMN považoval (nad rámec už vyššie uvedeného) za bezúročný a bez poplatkov. V súvislosti s tzv. garantovanou službou je treba uviesť, že vo vzťahu k tejto tzv. garantovanej službe ide o ponuku plnení, za ktoré musí žalobkyňa ako spotrebiteľka na základe zmluvy zaplatiť bez toho, aby v čase podpisovania tohto zmluvného dojednania mala reálnu potrebu takýchto služieb alebo aby vedela či tieto služby v skutočnosti využije alebo nie. Žalobkyňa mala zaplatiť žalovanému neprimerane vysoký poplatok (360,50 EUR a 185,40 EUR) aj za stavu, že jej žiadna služba poskytnutá nebude. Navyše stanovením paušálnej výšky poplatku sa žalovaný snaží obísť prípadnú požiadavku presne vyčíslieť náklady vzniknuté s poskytnutím tej - ktorej služby. Predmetné ustanovenie zmluvy o poplatku za garantovanú službu tak vyznieva výrazne v neprospech spotrebiteľa, a to s ohľadom na jeho koncepciu a samotnú výšku poplatku. Táto „služba“ nie je hlavným predmetom plnenia, pričom cieľom zákonodarcu nebolo vylúčiť z preskúmania z hľadiska neprijateľnosti vedľajšie zmluvné cenové dojednania, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že nie je výnimočnou situáciou, kedy sa dodávatelia práve ich netransparentným zakomponovaním do formulárových spotrebiteľských zmlúv snažia získať neprimeraný majetkový prospech od spotrebiteľov. Vo vzťahu k zmluve o zabezpečení splátok úveru súd uvádza, že žalobkyňa ako spotrebiteľ a ako slabšia strana sporu nemala možnosť participovať na vytvorení formulárovej zmluvy a nepochybné je z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou

56. Súd sa prikláňa k záverom vysloveným v rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 19Co/142/2016-328 zo dňa 8.12.2016, cit: „Podľa záverov odvolacieho súdu je právne bezvýznamné, aká terminológia sa použije na označenie platby za zabezpečenie splátok úveru (odmena/poplatok). Dôležité je, že ide o plnenie za doplnkovú službu, ktorou žalovaný prostredníctvom svojich zástupcov hotovostne inkasuje splátky spotrebiteľského úveru. Z materiálneho hľadiska ide o platbu spojenú s poskytnutím úveru a predstavuje poplatok. Problémom a dôvodom neprijateľnosti poplatku, je jeho netransparentnosť a neprímeraná výška, výrazne presahujúca náklady žalovaného na uvedenú doplnkovú službu a obchádzanie skutočných úrokov a skutočnej RPMN. Ak by poplatok bol zahrnutý v RPMN, jej celková výška by bola omnoho vyššia ako bolo uvedené. Uvedený poplatok sa totiž svojim rozsahom približuje súčtu úrokov a administratívneho poplatku, pričom v niektorých prípadoch aj tento súčet prevyšuje. Ak poplatok za zabezpečenie splátok úveru podstatne a v rozpore s akoukoľvek logikou, neprímerane prevyšuje náklad na doplnkovú službu, ktorej plneniu korešponduje, ide o exces pri používaní inštitútu poplatku. Nielen s poukazom na vyššie uvedené, ale aj na všetky doposiaľ známe skutočnosti v oblasti praktík žalovaného, odvolací súd dospel k záveru, že zo strany žalovaného sa evidentne jedná o cielene vytvorenú konštrukciu, ktorá sleduje jediný cieľ, a to dosiahnuť vyššie protiplnenie za poskytnutie peňažných prostriedkov, oproti tomu, aké by žalovaný získal z úrokov formálne uvedených v zmluve.“

57. Súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že uzavretie zmluvy o zabezpečení splátok úveru bolo podmienkou poskytnutia úveru. Ani z vyjadrení žalobkyne nevyplývalo, že by jej zo strany žalovaného bolo umožnené predmetnú zmluvu o zabezpečení splátok neuzavrieť, pokiaľ chcela získať úver. Zmluva o zabezpečení splátok síce formálne predstavuje samostatnú zmluvu, ale z pohľadu posúdenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a vylúčenia súdnej kontroly je potrebné prijať logický záver o tom, že aj v tomto prípade súdna kontrola nemôže byť vylúčená. Ide o akcesorickú zmluvu nadväzujúcu na úverovú zmluvu, keďže jej obsahom je len spôsob splácania dohodnutého úveru. Spätosť predmetných zmlúv je daná tým, že v prípade neuzavretia zmluvy o úvere by bolo bezpredmetné uzatvárať zmluvu o zabezpečení splátok, keďže bez poskytnutia úveru by ani neexistovala povinnosť žalobkyne plniť dlh zo zmluvy o úvere v splátkach. Dohoda o poskytnutí služby preto podlieha prieskumu súdu podľa § 53 Občianskeho zákonníka, keďže táto „služba“ nie je hlavným predmetom plnenia a poplatok vo výške 185,40 EUR a 360,50 EUR teda nie je cenou hlavného predmetu plnenia. Cieľom zákonodarcu nebolo vylúčiť z preskúmania z hľadiska neprijateľnosti vedľajšie zmluvné cenové dojednania, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že nie je výnimočnou situáciou, kedy sa dodávateľia práve ich netransparentným, zavádzajúcim zakomponovaním do formulárových spotrebiteľských zmlúv snažia získať neprímeraný majetkový prospech od spotrebiteľov. Tak zmluva o zabezpečení splátok úveru ako aj úverová zmluva sú formulárovými zmluvami, ktorých obsah žalobkyňa ako spotrebiteľka nemohla ovplyvniť. Preto ich nie je možné považovať za individuálne dojednané. Odmena za výber splátok predstavuje viac ako 50 % poskytnutého úveru a výrazne presahuje dohodnutý úrok. Ide o zmluvnú podmienku dohodnutú zjavne v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa, čo spôsobuje jej neplatnosť v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Navyše, v tomto prípade ide o postup v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti veriteľa, ktorý mohol podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytovanej službe a toto konanie zákonodarca považuje za nekalú obchodnú praktiku a súčasne ju zakazuje. V zmysle ust. § 53 písm. t) Občianskeho zákonníka plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Stanovisko zo súdnej praxe :

Ak dodávateľ využíva vedľajšie cenové dojednania a spoplatňuje konkrétne úkony alebo služby, malo by byť na spotrebiteľa prenášané len také nákladové bremeno za poskytované služby, ktoré bude sledovať prospech spotrebiteľa v prevažnej miere. Podstata doplnkovej služby je len prostriedkom obchádzania zákona, keďže doplnková služba predstavuje najčastejšie činnosti dodávateľa, ktoré by bol aj tak povinný poskytnúť spotrebiteľovi v intenciách odbornej starostlivosti alebo iných zákonných povinností. (Rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 14.3.2018, sp.zn.18Co/67/2017)

58. V danom prípade je celkom nelogické, aby spotrebiteľ z vlastnej vôle a dobrovoľne pristupoval a požadoval uzatvorenie zmluvy o zabezpečení splátok úveru, čím sa jeho úver predraží, nakoľko musí platiť ešte aj odmenu obchodnému zástupcovi za to, že bude u neho vyberať splátky úveru, ktorá navyše predstavuje v prípade uzatvorenej zmluvy viac než 50 % poskytnutého úveru. Týmto postupom, keď súčasne so zmluvou o úvere žalobca so spotrebiteľom uzatvára aj zmluvu o zabezpečení splátok úveru, realizovaným podľa názoru súdu úplne cielene, žalobca dosahuje to, že sa odplata za službu inkasovania

splátok úveru nezapočítava do výpočtu RPMN, keďže nemá byť odplatom za úver, ale odmenou (cenou) za doplnkový servis, službu, hoci v kontexte vyššie uvedeného je zrejme, že práve táto služba má výrazne navyšovať celkový zisk žalobcu z poskytovania úveru. Žalovanému teda nestačí dojednaná výška odplaty za úver uvádzaná v úverovej zmluve spôsobujúca už aj tak výrazne vyššiu RPMN oproti priemernej RPMN, ale túto opäť výrazne navyšuje cez službu zabezpečenia splátok úveru. Podľa názoru súdu, týmto spôsobom (nezahrnutím odmeny obchodného zástupcu za inkasovanie splátok ako doplnkovej služby do celkových nákladov a RPMN) dochádza k obchádzaniu zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Súd tak dospel k záveru, že predmetom danej zmluvy boli len zdanlivo poskytované služby, na ktorých poskytnutí žalobkyňa ako spotrebiteľ nemohla mať žiadny záujem, keď z takto poskytovaných služieb žalobkyňa neplynula ani žiadna výhoda oproti spotrebiteľom, ktorí zmluvu tohto typu neuzavreli.

59. Súd zmluvu o zabezpečení splátok úveru posúdil ako neplatnú v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Túto zmluvu žalobkyňa podpísala v ten istý deň, keď bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, pričom táto zmluva nemala zabezpečovať pre dlžníka osobitnú službu, ale zrejme viedla k navyšovaniu nákladov spojených s úverom. Zmluva o spotrebiteľskom úvere výslovne stanovovala splácanie dlhu na účet veriteľa s presnými platobnými údajmi, z ktorého dôvodu nieje zrejme, k čomu mala slúžiť ďalšia dohoda o preberaní splátok, ak dlžník mohol v ktorejkoľvek pobočke banky vykonať príslušnú úhradu. Podstatou inštitútu zabezpečenia záväzkov je posilnenie istoty veriteľa, že v prípade nedisciplinovanosti dlžníka mu bude plnené určitým alternatívnym spôsobom (ručiteľom, výkonom záložného práva, zrážkami zo mzdy, alebo inak) alebo bude na dlžníka pôsobiť tak, že mu vyúčtuje v tom, že okrem riadneho úroku z úveru je povinný zaplatiť ďalšie prostriedky, ktoré vo svojej podstate navyšujú odplatu za poskytnutý úver a navyše tu zjavne veriteľ prenáša riziko svojho podnikania na dlžníka tým, že zabezpečovacou splátkou má uhradiť náklady spojené so spracovaním jeho splátky. V tomto prípade však zabezpečenie úhrady splátok túto funkciu nespĺňa, pretože jeho podstatou v zmysle čl. 1 tejto zmluvy to, že veriteľ si účtuje poplatok za prevzatie každej jednej splátky vo výške 6 eur týždenne (resp. posledná splátka 6,50 eur) na mieste podľa dohody s dlžníkom. Celkové plnenie žalobkyne vyplývajúce zo zmluvy o zabezpečení úveru predstavuje sumu 360,50 EUR a 184,50 EUR, pričom podľa odseku 1.1 zmluvy o zabezpečení splátok úveru možno priamo vyvodiť, že tvorí takisto odplatu k poskytnutému úveru, čo v konečnom dôsledku vedie tomu, že žalobkyňa poskytnutý úver vo výške spolu 1.060 EUR (700 EUR a 360 EUR) preplatí o viac ako 86% , nakoľko podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere činí odplata za poskytnutý úver sumu 241,48 eur (úrok a poplatok za garantovanú službu) a podľa zmluvy o zabezpečení splátok úveru činí suma 360,50 eur. Ide o ďalšie náklady spojené s poskytnutím úveru, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, výrazne navyšujú odplatu, ktorú je žalobkyňa povinná zaplatiť žalovanému za poskytnutý úver, hoci žalovaný túto odplatu skryl ako zabezpečenie splátok, pričom z obsahu zabezpečovacej zmluvy nie je ani zrejme, akým spôsobom sa určila výška poplatku za splátku vo výške 6 eur resp. 6,50 eur. Už z názvu samotnej zmluvy „o zabezpečení splátok úveru“ vyplýva, že jej predmet je priamo naviazaný na zmluvu o spotrebiteľskom úvere, a bez jej existencie by samotné existovanie zmluvy o zabezpečení splátok úveru nemalo zmysel. Nepochybné z uvedeného vyplýva že ide o ďalšie navyšovanie odplaty za poskytnutie úveru a táto zabezpečovacia suma je nepomerne vyššia ako dohodnuté úroky z poskytnutého úveru. Povinnosťou predávajúceho je to, aby oboznámil zákazníka so všetkými podmienkami pôžičky, vrátane všetkých ekonomických aspektov, ktoré by mali mať vplyv na rozhodnutie uzavrieť zmluvu o úvere, pričom predávajúci nesmie zneužiť dominantnejšie postavenie v tomto vzťahu, pričom na predmetných zmluvách tieto praktiky vykonáva navrhovateľ na vopred pripravených, predtlačných formulároch, kde sa jednotlivé náležitosti zmlúv, ktoré sa menia podľa potreby, vpisujú rukou, do ktorých spotrebiteľ nemôže zasiahnuť a svojím konaním mu tak vnucuje iný právny úkon, ktorý má v tomto prípade dosť vážne následky.

60. Vychádzajúc z vyššie uvedeného tak nemožno dospieť k záveru, že v prípade tejto predmetnej zmluvy išlo o dvojstranne zaväzujúci záväzok, kedy by stranám sporu ako účastníkom zmluvy vznikla povinnosť vrátiť si vzájomné plnenia. Aplikácia ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka tak v žiadnom prípade neprichádza do úvahy. Súd preto zmluvu o zabezpečení splátok úveru, ktorá bola uzavretá súčasne so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, posúdil ako absolútne neplatnú aj v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Súd má za to, že určením neplatnosti zmluvy o zabezpečení splátok úveru automaticky nevzniká neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to z dôvodu, že uvedené zmluvy boli síce uzatvorené pritom istom rokovaní, avšak zmluva o spotrebiteľskom úvere sa podľa názoru súdu dá oddeliť od zmluvy o zabezpečení splátok úveru. Iný prípad by bol, keby súd určil neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, kedy automaticky

by bola absolútne neplatná aj zmluva o zabezpečení splátok úveru, ktorá závisí od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

61. Súd ešte záverom dodáva, že dlžník si musí byť vedomý toho, že ak si od veriteľa požičiava peniaze na určitý alebo vopred neurčený účel, tieto peniaze musí veriteľovi vrátiť, a to minimálne v takom objeme aké mu boli požičané, s prihliadnutím na to, že účastníci takýchto právnych vzťahov si môžu dohodnúť aj určitú odplatu za takúto pôžičku, čo Občiansky zákonník i zákon o spotrebiteľských úveroch nevyklučuje, ale samozrejme v takých medziach, ktoré nie sú v rozpore s dobrými mravmi, a ktoré neporušujú zásadu poctivého obchodného styku zo strany veriteľa. Na druhej strane však dlžník musí vždy zvážiť, či sa mu tento ekonomický vzťah oplatí a uvedomiť si, aké následky to preňho môže mať, a to jednak ekonomické, ale aj existenčné.

T r o v y konania :

62. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

63. Podľa § 263 ods.1 CSP bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijimateľa náhrady trov konania advokáta.

64. Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

65. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

66. V zmysle citovaných ustanovení súd rozhodol o trovách konania tak, že priznal žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 50 %, nakoľko žalobkyňa bola úspešná v dvoch zo štyroch výrokoch.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Košice I., v 3 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa ust. § 365 ods.1 CSP odvolacie dôvody odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods.2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods.3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. - o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).